

Porabje

Tednik Slovencev na Madžarskem • Monošter, 23. maja 2024 • Leto 34, št. 21

stran 2

NA BINKOŠTNI PRAZNIK SO PREDSTAVILI PORABSKO BOROVO GOSTÜVANJE

FURT ŠKÉ VSE BRŽ NAPRAVITI
stran 4

PRIPOVEJSTI O SLOVENSKI KRAJINAJ
stran 9

ROČNO IZDELAN NAKIT JE RESNIČNO ČAROBEN
stran 10

NA BINKOŠTNI PRAZNIK SO PREDSTAVILI PORABSKO BOROVO GOSTÜVANJE

Binkošti so pomemben krščanski praznik, ki praznuje prihod Svetega duha petde-

kulturo in tradicijo. Porabsko borovo gostüvanje je od leta 2015 vpisano na seznam

programa so predstavili skrajšano različico borovega gostüvanja (svatba) ter razložili izvor vleke hloda v Porabju in pomen posameznih vlog (igralcev).

Skupino že tretje leto vodi predsednica komisije za kulturo pri Državni slovenski samoupravi Ilona Bartakovič. »Razpoloženje je bilo enkratno. Glasba, ples, petje! Tudi naša majhna skupina je bila zelo navdušena po zaslugi naših glasbenikov in dobrih pevcev. Na prireditvi smo srečali veliko dobrih znancev, veseli smo bili, da smo se videli. Veliko ljudi je spraševalo o naših običajih in o naši regiji,« je dejala in se zahvalila vsem, ki so binkoštno praznike preživeli z delom, da bi o Porabju slišalo tudi v »skansenu« v Szenten-

Svatje se pripravljajo na borovo gostüvanje.

set dni po Jezusovem vnebohodu in zaznamuje rojstvo krščanske cerkve. Združuje verske običaje z ljudskim izročilom, nekoč pa je vseboval igre Binkoštno kraljestvo. Danes je to državno praznovanje, ki simbolizira obnovo narave in moč skupnosti ter združuje družine in prijatelje ob kulturnih dejavnostih.

19. in 20. maja je v Szentendreu potekal 13. Festival binkoštno dediščine, srečanje skupnosti nesnovne kulturne dediščine. Letos je bil poudarek na skupnostih, ki opravljajo rokodelske dejavnosti.

Dogodek, ki poteka na dva binkoštna dneva, daje vpogled v pisane tradicije skupnosti. Med programom lahko obiskovalci poskusijo tradicionalno hrano, spoznajo skrivnosti obrti, se pridružijo plesalcem, uživajo v glasbi in občudujejo noše različnih pokrajin.

Ta dneva je bil Etnografski muzej na prostem napolnjen z živo dediščino: z obrtniki, s plesom, z glasbo, binkoštnim praznovanjem in zabavo.

Med programi je bila tudi predstavitev porabskega borovega gostüvanja, ki ga je mogoče uvrstiti med prireditve, ki negujejo slovensko

nesnovne kulturne dediščine na Madžarskem. V organizaciji Državne slovenske samouprave in njenega odbora za kulturo je 29-članska skupina s ponosom predstavila to

V muzejski vasi v Szentendreu so na koncu tudi gledalci plesali.

staro šego v okviru programa, ki je potekal na območju Etnografskega muzeja na prostem v Szentendreu.

Na stojnici delegacije, ki je zastopala slovensko narodno skupnost, so se zainteresirani lahko seznanili tudi s skrivnostmi tradicionalnega izdelovanja rož iz papirja. Dve iluški iz Števanovcev sta pripravljali čudovite papirnate rože. Veliko obiskovalcev se je stavilo pri hiši Vöcköndi, kjer so se med dnevom namestili porabski Slovenci. V osrednjem delu

dreju in bi čim več ljudi spoznalo naše šege in pokrajino.

»Hvala vsem udeležencem, našim slovenskim glasbenikom, ki so se udeležili dogodka in jim ni bilo škoda ne časa ne energije, naši slovenski zagovornici Eriki Köleš Kiss in Državni slovenski samoupravi za finančno podporo, izdelovalkam papirnatih rož za njihovo trdno delo, osebju urada DSS za delo v ozadju in vsem drugim, ki so kakorkoli pomagali pri našem delu.«

nvn

foto Ádám Benkő

Pod Srebrnim brejgom ...

... alarmi se glasijo. Alarmi, steri gučijo, ka divdja stvar nauve nevole dela. Od koga pripovjedamo? Najprva na zemlo pa malo više nje poglednimo. Vrane so tiste, stere so vse več pa več nevol naprej prinesele. Zaprav, do takše invazije vran je prišlo, ka se tau več ne more dojaviti. Najvejkše nevole so v varašaj gratale. Tau se leko v parki v Soboti dá videti. V tom časi, gda mlade vrane v gnejzdi majo, je tam baukše nej ojdti.

Kak če bi vrane sploj več nej niksno ga straja mele. Lidge bi škeli, aj se neka neredi, depa nut v varašaj se ftiči ne smejo strejlati.

Že se je zgodilo, ka so se lidam v glave zaletavale. Drugo pa je, ka spod gnejzd na velke svoje blato doj piščavajo. Tam je nej mogauče ojdti.

V Sloveniji se po paulaj kaulak 10 gezero vran na leto dojstrli. Tau pa nika ne pomaga, ka v varašaj ji vse več pa več geste. Zavolo nji drugi ftičov nega, na velke je fkraj naganjajo. Ovak se pa vej, ka vrane za inteligentne valajo. Lidge pa malo menje, gda smetke vsepovsedi za seuv tanjavajo. Tau nebesko rade majo, gda zmejs kaj za gesti najdejo. Ranč takšo smetke je nut v varaše »zové«. Najstarejši ne paunijo, k bi gdasvejta v

Takši rib de v Jadranskom maurdji vse več, pravijo. Maurdje je preveč toplo gratalo, eške kaj drugoga tö leko do Slovenije priplava.

varašaj telko vran bilau, ka bi z njimi nevaule bile. Problem z vranami pa je nej samo v Sloveniji naprej prišo. Na Hrvaškem se je na Zagreb cejla invazija vran zgodila. Kaulak 25 gezero ji je v varaš prišlo živet.

Ranč na Hrvaškem so v maurdji vcejlak skrak Slovenije ribo zgrabili, stero bi v Jadranskom maurdji spoj nej čakali. Že smo od toga pisali, kak se maurdje segregja pa v njem se vse več vcejlak ovakši rib leko najde. Tiste ribe, ka v maurdjaj gezero kilomejtrov vkraj živejo. Ta nuava riba je tak puna s čemerom, ka je človek sploj vgriznoti ne smej. Po slovenski se njoj napihovalka pravi. Napihne ali po naše, kak labda se nafudne.

Srebrni brejg si svoje brodi. Tau, ka za vse té novole je človek vcejlak sam kriv gé. Varaš soi puni s smetjom, maurdje je toplo zavolo vsega, ka je človek v zrak spüsto. Zdaj pa mate, ka ste si nej iskali, bi povedo, če bi gučati vedo.

Miki Roš

Protestanti so Slovincem dali prvo cejlo Sveto pismo

Pred 440 leti, v leti 1584 so oprvim nadrukivali cejlo Sveto pismo v slovenskom geziki, do ga je obrno protestantski farar Jurij Dalmatin. S tejm smo gratali Slovinci 14. narod na svejti, šteri je zadaubo cejlo Biblijo v svojoj rejči. Dalmatina gezik je grato eden od fundamentov slovenske knjižne rejči, vej so pa njegvi prevod do začetka 19. stoletja nūcali katoličanjski dūhovniki tō.

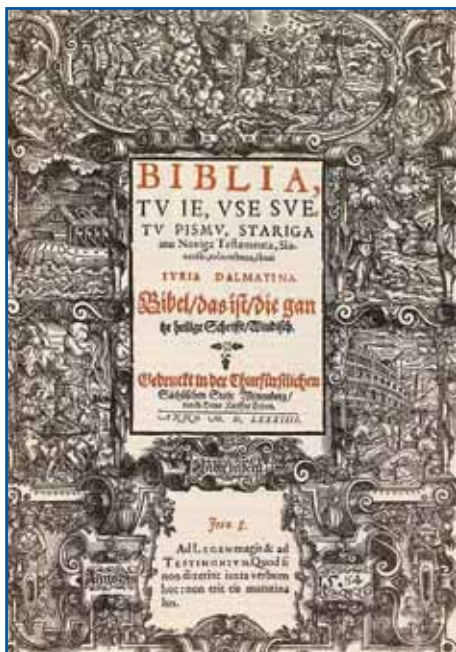
Jurij Dalmatin se je naraudo kauli leta 1547 v dolenskom varaši Krško. Do 18. leta je v svojom rodom mesti odo v šaule k škoniki Adami Bohoriči, šteri je kisnej vōdau prvo gramatiko slovenskoga gezi-ka. Mladi Jurij je po njegovom navuki grato protestant in leta 1565 odišo v klastersko šaulo Bebenhausen v krajini Württemberg. Edno leto kisnej se je nutpiso na univerzo v Tübingeni, gde se je včiu filozofijo in protestantsko teologijo, šaulanje je končo leta 1572.

Na tej nemški višiši šaulaj se je Dalmatin nej mogo včiti slovenski in kauli njega je tō niške nej gučo slovenski. Ranč tak kak drugi bodauči slovenski predgarge, un se je tō mogo »znauvič navčiti materalno rejč«, gda se je povrno domau. Pri tom ma je že med univerzitetnim študijom dosta pomago Primož Trubar, šteri je dau nadrukivati prvivi dve knjigi v slovenskoj rejči.

Jurij Dalmatin je med včenjam dojobračo ništerne tale Svetoga pisma. Leta 1572 je že v Ljubljano poslo svoj prevod Prve Možešove knjige, za tri lepta pa ma je v kranjskom glavnom varaši Janž Mandelc nadrukno Sirahovo knjigo iz Staroga teštamenta. Brodimo, ka je tau prva knjiga, štera je spod štampe vōprišla v Ljubljani.

Dalmatin je emo eden veuki ciu: dojobrnauti cejlo Biblijo na slovensko rejč. Toma cili se je naglo približavo, delo je bilau leta 1578 na graubo že

končano. Tistoga leta je dau nadrukni vse Možešove knjige, s tejm je sto dosegniti, aj ma kranjski velikaši pomagajo vōdati cejlo Sveto pismo. Za svoj »projekt« je Dalmatin nūco

»Biblija, tu je vse Svetu pismu Stariga inu noviga testamenta slovenski tolmačena,« piše na prvoy strani knjige, štera je bila najveško delo protestantski pisatelov v 16. stoletji. Vō je prišla šest lejt pred prvov Biblijov v vogrskoj rejči (Vizsolj, 1590).

dosta penez, zatok se je odlaučo, aj rokopis prejkpoglednejo glavni teologi vsej trej veuki slovenski krajini (Kranjske, Štajerske in Koroške). Končno so se zgljali, ka v Ljubljani edna skupina čednjakov sploj na drauvni preštē nauvo slovensko Biblijo. Ta takzvana »revizijska komisija« je delala cejliva dva mejseca, moremo pa povōdati, ka so ništerni med njimi ranč slovenski nej znali. Edni drugi so pomagali s tanačami, štere domanje rejči aj se nūcajo v malom slovniku na konci Svetoga pisma, eden član pa je zatok tam sejdo, ka je lepau znau pisati. Najveško delo sta mela, tau se vej, Jurij Dalmatin in Adam Bohorič, šteri je biu glaven za pitanja o geziki in pravopisi.

Slovenski prevajalec Svetoga pisma je na več mejstaj tomāčo o svojom deli, največ pa je dojspiso v uvodi knjige. Tam pravi, ka je Biblijo prejkspiso

in dojobrno iz stūdenca originalni gezikov (hebrejski, grčki) in iz prevodov drugi prevajalcev, najbolje iz dela nemškoga protestantskoga vōrskog voditelja Martina Lutera. Tau slejdnje se pozna slovenskoma Svetoma pismi, vej je pa Dalmatin Stari teštament skor cejlak po Lutrovoj peldi dojobrno. Pri obračanju Nauvoga teštamenta pa je dosta nūco prevod Primoža Trubara, šteroga je tū pa tam »vōpopravo« po Lutrovoj minti. Moremo pa znati, ka je štirikrat več rejči prejkvzeu od Trubara, kak pa je je sam vōnajšo ali spremeneno. Vse tau znamenūje, ka je Jurij Dalmatin zvūn tekstov v tihinski gezikaj

pred očami emo dotedešnje domanjo tradicijo tō. Če pa so bili med prevodom Trubara in Lutra razložki v znameniji tō, je Dalmatin zvekšoga prejkvzeu Lutrovo varianto.

Z gnešnjimi rečami leko povejmo, ka so bile vse slovenske protestantske knjige v 16. stoletji »neprofitne«. Odavati je je trbōlo po faloj cejni ali pa so je šenki talali. Drukivanje, vezanje pa razpelavanje je sploj dosta koštalo, zatok so vōdavatelji nikdar nej nazajdobili svoji nutvloženj penez. Tau vse pa so mogli financerge porazmeti, če so steli, aj »prava stara krščanjka vōra« (tau je protestantska) pride med lidi. Od toga sta lepau pisala Jurij Dalmatin in Adam Bohorič, gda sta kranjskim velikašom tazračunala s penezami. Nadrukivali (in po ednom tali vezali) so 1500 knjig, vkūpnā ceringa je bila kauli 8000 goldinarov. Kranjski

velikaši so dali kauli 3300, štajerski in koroški pa kauli 1300 goldinarov, ostalo so cujdali pomočniki z drugi krajin. Edno vezano knjigo so odavali po cejni 4 goldinarov in 30 krajcarov, če pa je nej bila vezana, za en goldinar menje. Tau je nej bilau malo: eden delavec je za 3 goldinare mogo delati trest dni, letna plača Dalmatina (štera je bila za tiste čase visika) je tō bila samo 300 goldinarov. Tak leko vōzračunamo, ka so meli vōdavatelji dosta zgūbe. Če bi se

Kip Jurija Dalmatina v dolenskom Krškem, gde se je protestantski predgar naraudo in Saulivo.

jim priškalo odati čistak vse knjige, bi tō mogli zaračunati več kak 5 goldinarov, ka bi se jim splačalo.

Gda je ljubljanski katoličanjski pūšpek zvōdo, ka se pripravljajo vōdati protestantsko Biblijo, je nalečūvanje včasik ovado nadvojvodi (fōherceg), šteri je sigurno dozapovōdo drukivanje tē knjige v Ljubljani. Dalmatin je zatok mogo poiskati štamparijo na tihinskom, najbaukšo cejno je dau Samuel Selfisch v Wittenbergi. Prevajalec Biblije se je sprtoleti 1583 napauto v tē nemški varaš, ka bi vkūper s svojim škonikom Adamom Bohoričom skrb emo na delo. V pet mejsecaj – tau je eške za gnešnji čas sploj malo – je bilo delo končano.

Slovenska Biblija je bilanadrukivana, s tejm pa so eške nej zgotovili z delom. Trbōlo je dosta časa in potrpljenja, ka bi tē knjige prišle do bralcov. Dostakrat je je bilau mujs na skrūma prevažati, ka bi dragocene pake avstrijske oblasti nej vkrajvzele. Takšo je tō večkrat bilau, ka so je vozili v bečkaj, vej je pa papēr v deži tak najbole sūji austro.

Gezik Dalmatina je dosta bole premišleni kak rejč starejši piscov. Istina je, ka je v njem eške vnaugo germanizmov

(reči po nemškoj peldi), de je pa že skor takši kak gnešnji slovenski knjižni gezik. Ta rejč pa je bila žmetno razmēna za Slovinci med Mūrov in Rabov, šterim ranč tak »zapovīdava Gospodin Boug šteti; da je modre včinijo na zveličanje po vōri vu Jezūši Kristūši; tou pa ni s Truberovoga, ni Dalmatinovoga, ni Frenčelovoga, niti znikakšega drugoga obrača-

nja (verzio) čakati nemorejo. Ar tej naši Vogrski slovenov jezic od vsej drugi dosta tūhoga i sebi lastivnoga mā.« Tau je v svojom Predgovori za Nouvi zakon napiso Števan Kūzmič, šteri se je vzeu za tau veuko delo in do leta 1771 cejli Nauvi teštament dojobrno v rejč vogrski Slovincov.

Čestiti moremo badva veuka slovenska protestantska predgarga: Števan Kūzmič je dosta pomogo pri tom, ka se je naša rejč med Mūrov in Rabov nej pozabila, donk pa nam je Jurij Dalmatin postavo fundament slovenskoga knjižnoga gezi-ka, prejk šteroga mi tō slišimo k slovenskoma narodi.

PREKMURJE

Mura slavi

V Murski Soboti se letos slavi 100 lejt organiziranoga špilanja fotbala. Klubi, steri se zdaj zove NŠ Mura in že neka zadnjih lejt pa špila v najvišiji, prvi slovenski fotbalski ligi, je letos nej vse šlau po planaj, vseeno so nej pozabili na té viski jubilej. Tak so mejseca marca vödali ene ejkstra retro dresse, v sterih so eno tekmo odšpilali tüdi fotbaleri, po tistom pa so jih dali v dobrodelno dražbo (árverés). Pred dnevi so sredi Murske Sobotte gorodprli razstavo, na sterij je prejk kejpop notpokazana bogata zgodovina kluba. Njegov predsednik Robert Kuzmič je ob toj priliki pravo, ka je tau en lejpi jubilej, na steroga morejo biti vsi ponosni. »Za aktualno vodstvo je té jubilej ena velka odgovornost, vej pa moremo svojo zgodovino poštvovati in na njoj graditi ške bole sveklo prihodnost. V tej stau lejtaj je klub doživo tak vzpone kak padce, po sterih pa se je furt vküppaubro. Vörvlem, ka de tüdi zavolo toga, ka mamu v klubi dosta mladine, naša prihodnost ške naprej svekla,« je cujdau Robert Kuzmič. Zbrane je nagučo tüdi župan Mestne občine Murska Sobotta Damjan Anželj. On je pravo, ka je NŠ Mura ena tistih blagovnih znamk, stera je ménje občine ponesla nej samo po Sloveniji, liki tüdi po svejti.

V soboto, gda se je odšpilala zadnja tekma v letošnjom državnem prvenstvu, je prekmurski prvligaš pripravu ške Murino nauč, na sterij je bilau dosta muzike pa pitija in gestija. Vleti naj bi se odšpilala ške ena pajdaška tekma z enim od vekših evropskih klubov, 16. avgusta, na 100. rojstni den kluba pa de v Gledališči Park ške slavnostna akademija NŠ Mura. Drügo leto naj bi vödali ške knjigo ob stoletnici Mure, v sterij naj bi bili vsi fontoški dogodki iz zgodovine soboških »črno-bejljih«.

Silva Eöry

Leonardo Markovič – prvi pomurski gasilec

FURT ŠKÉ VSE BRŽ NAPRAVITI

Gasilstvo v Pomurji je fejst razvito. V najbolje krepki gasilski regiji v Sloveniji je okauli 23 gezero gasilk in gasilcov, steri delüvlejo v 238 prostovoljnih gasilskih društvih. Od preminaučoga

Leonardo (prvi s prave strani) je gasilec že od malih naug.

leta je predsednik pomurske gasilske regije Leonardo Markovič, Prlek iz Ljutomera, steri zdaj žive v Dobrovniki.

Leonardo Markovič je kak dejte gorrasso v gasilskom daumi: »Z mamu sva prva živela v kraji Vogričevci. Po tistom ka se je oženila z Mirom Hunjadijom, steri je biu hišnik v lotmerškem gasilskom daumi, sva se te ta preselila. In tak sam z gasilstvom gorraso. Moja najbaukša igrača je bila gasilski auto, tisti velki, steri je stau na gasilskom dvauri. Mlajši s cejle vilice so odili k meni pa smo se špilali na tom velkom autoni.«

Gda je biu star 12 lejt se je, gda so šli gasilci na eno intervencijo, skriu v gasilski auto. Gda so ga najšli, je biu kregani, te pa je leko samo od daleč gledlo, kak so oni ogenj gasili: »Furt je bilau najbolje zanimivo poslušati, kak so gasilci pripovedjali, ka vse se jim je godilo, gda so gasili. Moj atek je biu poklicni gasilec, zatau je tüdi mene odpelalo na tau paut. Po tistom, ka sam zgotovo srednjo šaulo, sam šau za leto pa pau v Ljubljano na šaulo za gasilskoga tehnika. V tistom cajti, tau je bila ške Jugoslavija, je bila tau najviš-

ša gasilska šaula. Tau so bila moja najlepša lejta, vej pa sam živo svoje senje.«

Po šaulivanji se je kak poklicni gasilec leta 1988 zaposlo v domanjom Ljutomeri. Dobro se spaumni, kak so šli na Ka-

menščak, tau je kraj, steri je na bregi pauleg Ljutomera, gasit en ram: »Goreti je začnilo v künji, samo gda smo prišli ta, je gorela že streja. Tistoga cajta smo ške nej meli tak dobrih škeri, kak jih gnesden mamu. V naši ljutomerski gasilski zvezi smo meli samo štiri dihalne aparate. Vzeu sam enoga, na glavo sam si dau čelado pa sam bežo notri v ram gasit. V künji je bila tüdi plinska jeklenka (gázpallack) in smo se bojali, ka de eksplodejrala. Prileto sam v künjo pa sam brž v pamet vzeu, ka že cigli doj s streje kaplejo. Eden mi je te spadno na glavau. Sreča, ka sam meu čelado, vej pa me ovak več nej bi bilau na svejti. Vseeno pa sam se te nej dobro počüto. Tak sam biu, kak če bi me te neške fejst vdaro, tak ka sam mogo počivati. Brodim, ka sam meu pretres možganov (agyrázkódás). Samo tau so bili ške cajti, ka te niške nej pito, če ti je kaj lagvo gé. Gnesden je tau ovak. Če se na intervenciji gasilci kaj zgodi, se pozove prvo pomauč, se pravi padare. Ka se tiče varnosti, je tau gnes rejsan čista ovak. Te smo meli ške gvante, steri so goreli,

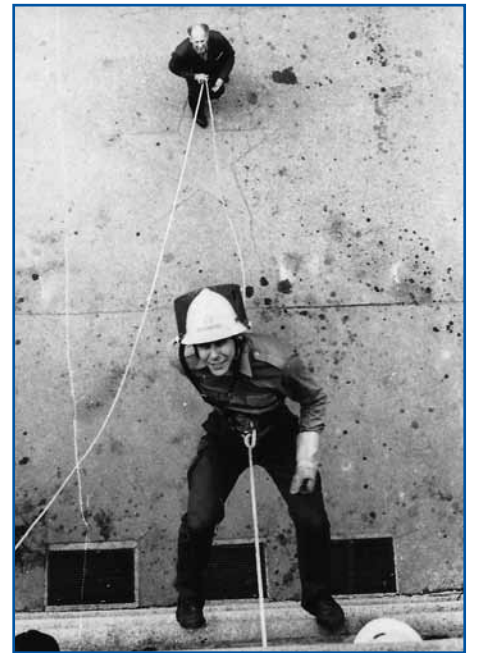
zdaj pa mamu takše zaščitne gvante, steri prenesejo tüdi veliko vročino.«

Sogovornik pravi, ka se je v zadnjih 30 lejtaj dosta vsega vöminilo in tak leko gnesden dejo gasilci v zidine, gé je tüdi 200 stopinj Celzija: »Inda svejta smo gasili od zvüna notri, gnesden pa leko že demo notri in gasimo. Napredek je velki.«

Konec devetdesetih lejt preminaučoga stöletja, gda so se občine (önkormányzatok) v Sloveniji talale, se je tau zgaudilo tüdi v Ljutomeri, gé so na svoje šle občine Razkrižje, Križevci pri Ljutomeri in Veržej. Pri ljutomerski gasilski zvezi, gé je pauleg Leonarda in njegovoga oču biu ške poklicni gasilec stric, Stanko Hunjadi, sta bila zaposleniva ške računovodkinja in Dušan Kosi: »Do

tistoga mau sam ges v službi serviseru gasilske aparate. Gda so občine šle na svoje, so pravli, ka ne nücajo več takše gasilske službe. In te sam se ges odlaučo, ka dem na svoje pa mo kak privatnik dale servisejro gasilske aparate. Na začetki sam jih okauli 2800, zdaj jih že okauli 14 gezero.« Te je že živo v Dobrovniki. Žlata od žene Erži, o sterij smo pisali v začetki etoga leta, njima je dala eno parcelo, na sterij sta zazidala veliko garažo nad njau pa ram. V tistom cajti se je zgodila ena nesreča, stera je vöminila njegove plane: »Ge sam takši gé, ka furt vse škem brž napraviti. Tau me je že dostakrat bílo. 17. novembra leta 1999 je bilau zrankoma napovedano, ka de spadno snejg. Mi pa smo ške meli en

tau streje za pokriti. In te se je zgaudilo, ka sam spadno več kak deset metrov globoko. Sreča v nesreči je bila, ka sam si poškodüvo pravo rokau, nej pa kaj drügoga. Vseeno pa sam te mogo pozabiti na svoje plane, ka bi pauleg serviseranja gasilskih aparatov ške delo nadgradnje gasilskih autonov. In zdaj se moja firma GasiMa, v sterij mi zdaj pomaga že najstarej-

V gasilski šauli

ši sin Vito, spravla s serviseranjem gasilskih aparatov, največ v Pomurji, en tau pa po celi Sloveniji.«

Kak prvi pomurski gasilec zdaj, sploj ob koncih kedna, dosta odi po tereni. Ške furt pa tüdi rad svoje znanje prenaša na nauve generacije gasilcov. »Pokažem jim tüdi vse mogauče vragolije, tak ka si te leko predstavljajo, ka vse se leko zgodi med intervencijo, recimo, če lastnik pobegne v gorečo zidino. Včasi se te tüdi nasmejemo, ali moj cilj je, ka začnejo gasilci brodit, ka vse se leko zgodi, ka do te, gda de šlo zaistino na tau tüdi pripravljeni,« je na konci ške cujdau Leonardo Markovič.

Silva Eöry

Kejpi osební arhiv Leonarda Markoviča in Jure Kljajić (Vestnik)

PISALI SMO PRED 30. LEJTI

V 11. številki Porabja, stera je vöprišla 2. junija 1994, je na prvi strani Marijana Sukič pisala o tom, ka se je godilo na Porabskih dnevih: »VERA, LJUBEZEN, MIR. Tako je pisalo na odru v središču Sakalovec 29. maja. Letošnja osrednja prireditvev Porabskih dnevov je bila povezana s 100. obletnico tamkajšnjega gasilskega društva. Po povorki domačih ter gostujočih gasilskih društev iz Slovenije in Avstrije se je začela dvojezična maša na prostem. Mašo je daroval domači župnik Štefan Toth ob somaševanju rektorja ljubljanskega semenišča Franca Šuštarja. Po dolgem času so torej v Sakalovcih spet hvalili Gospoda v slovenskem jeziku, in to večinoma v lepi domači govorici. Organizatorji se gospodu župniku zahvaljujejo za priprave in trud, s tem dejanjem pa je dokazal, da je sposoben opravljati božjo službo v slovenščini. Maši je sledilo slavje ob častitljivi obletnici gasilskega društva. »Našo društvo je letos stau lejt staro. Če bi naša stara bizekanca vejdlja prpovejdati, bi gvüšno dostakaj tapovedala. Tau, kakšni so bili tisti, steri so si pred stau lejti zmislili, ka bi trbelo v vesi gasilce meti. Tau tö, ka je v vesi nigdar nej bijo vekši odjen, pa tau tö, ka je pred bojnov dugo lejt vodo gasilce Peter Novak, po bojni pa Štefan Schrei i Jožef Nemeš« je med drugim povedal poveljnik društva Štefan Nemeš.

Osrednji dogodek proslave je bil vsekakor predaja in prevzem gasilskega vozila in motorne brizgalne, ki ju je ob tej priliki podarilo Sakalovčanom gasilsko društvo iz Dobrne. Gasilci se tudi preko našega časopisa zahvaljujejo za lepo in predvsem koristno darilo ter obljublajo, da bodo vozilo spoštovali in skrbeli zanj. Proslave so se udeležili tudi gasilci iz Škofje vasi, ki bodo v bližnji prihodnosti podarili gasilsko vozilo gasilcem na Gornjem Seniku.

Popoldne je bilo namenjeno nastopu ljubiteljskih skupin iz Porabja ter Slovenije. Čeprav vreme ni bilo naklonjeno nastopajočim, je bilo razpoloženje v pretesni dvorani kulturnega doma enkratno. Za to so poskrbele tako domače kot skupine iz Slovenije, najbolj folkloristi iz Mengša ter njihov »mali-veliki« harmonikar. »Nasvidenje naslednje leto v kakšnem drugem kraju slovenskega Porabja« se je poslovila od občinstva in Porabskih dnevov povezovalka kulturnega programa. In še toliko. Slovenska zveza se zahvaljuje vsem ljubiteljskim skupinam, gasilcem, občanom, vaščanom, ki ste s svojim delom pripomogli, da so letošnje prireditve Porabskih dnevov uspele.« **MOLITVENIK ZA NAS.** Pod tem naslovom je Andreja Kovač etak zapisala: »Zadnji molit-

venik so ešče pred II. svetsko bojno vödali v Porabji, kak ponatis ednega prejšnjoga. Te molitvenik so nücali lidgé do gnes, če so ga spoj meli. Kak drüge knjige, tak se tau tö ponüca, se zgibi. Na risauski pondejlek so na Gorenjon Seniki par slovenskoj meši nupokazali nauvi molitvenik, steroga je gospaud Lojze Kozar ml. pripravo.

Zakoj ste se tak odlaučili, ka naredite te molitvenik? »Zato, ka bi rad nika naredo za slo-

vensko Porabje. Vej sam pa sausad, tü blüzi sem doma. Moji predniki so bili tü krščeni, ešče oča tö. S tem se ščem malo odaužiti tej župniji. Tau je zato nej tak žmetno delo bilau. Zbrati je trbelo vse tisto, ka je že bilau v staraj molitvenikaj napisano.

Potrebno je, ka aj se tü ne pozabi narečje, lidgé ešče tau nücajo pa razmejo. Depa bi potrebno bilau tau tö, ka aj se verniki vse bola bližajo knjižnemu jeziku. Aj čütijo, ka so eni s slovenskim narodom, nej ka bi tau pravli, ka je tau en drügi narod. Zato sem knjigo tak naredo, ka na eni strani majo vse v narečji napisano, na drügom pa ranč tau v knjižnom jeziki. Tak lejko vidijo, ka nej je takšna velka razlika, pa vüпам, ka do po tistom bola nalejke nücali eno ali drügo. Molitvenik lejko razdelimo na tri vekše dele.

V prvom deli je napisano tau, ka se par meši moli, mešne molitve pa cejli obred meše. V drügom deli je pa sveta spouved - priprava na njou, obred spouvedi, pa zahvala za odpüščanjé. V zadnjom deli so pa molitve, stere najbola pogausto molijo doma pa v cerkvi.

Če lidgé ščejo oštati Slovenci v Porabji, te trbej ednoga slovenskoga dühovnika, vejpa dühovnik med njimi živé. Ge tak mislim, ka če de slovenska beseda tadale živela v cerkvi, te de živela ine tö. Starejše lüstvo ešče

zna slovenski moliti, mlajši rod pa s tem molitvenikom dobi nika v roke, s steroga se lejko navči. Vejpa kak v šauli majo svoje slovenske knjige, tak njim trbej v cerkvi tö. Ge vüпам, ka če samo malo, depa s tau knjigo tö pomorem, ka se v Porabji ne pozabi slovenska beseda, mladi ostanajo tau, ka so - Slovenci -, pa de z njino pomaučjov ta rod tadale živo tü.«

Tomaz Fartek, steri je te odo v 5. razred gorenjeseniške osnovne šaule, pa je na strani Otroški svet piso o tom, kak »skurok vsikši den se demo brsat na igrišče. V pau petoj, gda domau pridem s šaule, se prejkzravnam, skaučim na biciklin pa se s padašom deva brsat. Dosta mlajšov pride vküp. Do sedme se brsamo. Med brsanjem se vsikdar svadimo nad seov. Mi krepši dobro »napilimo« slabše. Oni brž sedejo na biciklin pa dejo domau pa očaj vöovadijo, ka se je zgodilo. Na srečo so se očetje ešče nej korili z nami, gvüšno vejo, ka so njivi mlajši tö krivi. Zatok se je dobro špilati, ka leko dosta lejčem s padaši. Tü pa tam se zbijemo tö. Istina je, ka na drügi den že tau vse pozabimo. Ge tak mislim, ka so drügi mlajši tü takšni kak mi.«

V rubriki NIKA ZA SMEJ, stero je pripravila Irena Barber, pa so bralci leko prešteli: »V špitalaj trgé norci gestejo, štere že dugo pazijo. Vsij trgé tak pravijo, ka so bombe. »Bumm!« krči eden. »Ge sam atomska bomba.« »Bumm!« dere se drugi. »Ge sam pa neutronska bomba.« Te tretji že dugo cajta tüma, nika ne guči. Doktorge so tak skončali, ka toga vöpistijo, te je že gvüšno ozdravo. Gda je že prišo do vrat pa je vöstaupo, te etak krči: »Bumm! Ge sam pa notpostavljena (tempirana) bomba.«

Naš Viktor je strašno betežen. Njegva draga žena, Giza ga pela k doktoru. Doktor zvižgali našoga Viktora pa etak pravi: »Draga ženska, vašomi možej počivati trbej, mir more meti. Najbaukse bi bilau edno lejpo potüvanje.« Naša Giza pa zdaj pita doktora: »Ge morem potovati ali pa mauž?« Doktor pa zdaj etak pravi: »Tau je vseedno.«

Naša Lujza je rano vdivica postanila. Naš Vili, te velki štrik je pa tau včasin sto vöponücati. Vsakši den se kaulag njé mota pa se slini, pa ji ne da mira. Naša Lujza ma neške grdau vözgučati, samo ma etak pravi: »Vili, Vili! Vej pa ne boj tak zalatejni pa nauri! Vej pa telko zatok leko čakaš, ka bi si črni gvant dojdjala.« Naš Vili pa zdaj veselo etak pravi: »O, kaj bi pa pet minutov nej čako!«

Vküppobrala Silva Eöry

ŽELEZNA ŽUPANIJA

Mali Sombotel v nekdešnji Sovjetski zvezi

Leta 1974 so v glavnem mestu republike Mari v nekdešnji Sovjetski zvezi edno parcelo sčistili od močvirja, s tem se je začnilo tau, ka se je eden mali tau iz Sombotela v Sovjetskoj zvezi leko gorzozido. Deset lejt sledkar so se že gorzozidale prve iže.

Ta zgodba se je začnila leta 1971, gda je šega bila, ka so si vekši varaši na Vogrskom v Sovjetskoj zvezi prijateljske varaše poiskali. Vejn zavolo toga, ka se Vaugri k ugrofinski jezikovni skupini držijo, so si tak mislili v Sovjetskoj zvezi, ka varaši Sombotel do v republiki Mari iskali eden prijateljski varaš, gde živi dalečna jezikovna žlata Vaugrov. Tak so te vödebrali glavno mesto, Joškar-Olo (Rdeči varaš). Te varaš se je leta 1584 ustanovijo, depa samo po drugi svetovni bojni se je okrepiu na gospodarskom področji kak center tiste regije. Leta 1974 se je začnila edna vekša investicija, gde so najprvin na srejni varaša naredli glavno paut, stera je po Lenini dobila ime. Prvi bloki so se leta 1975 gorzozidali. Paut Eskinjin so leta 1978 začnili rediti, konca drugoga leta se je glavna paut asfaltirala. Od leta 1980 so se eden za drüгим zidali rami, vsefele zidine, mostovi, vse, ka edno vekšo okrožje mora meti. Te tau varaša se je zavolo pobratanja s Sombotelom tak zvau, kak glavni varaš naše županije, pa še gnesden se tak zove, ka Sombotel.

Ranč tak je tau bilau pri nas tö, v Somboteli je eden becirk po Joškar-Oli daubo ime. Tistoga ipa je v Somboteli biu en ABC, steri se je tak zvau, ka Mari ABC, depa tauga gnesden več nega. Nej tak v Joskar-Oli, gde se nakupovalni center še gnesden zove Sombotel.

Karči Holec

OD SLOVENIJE...

Marko Bošnjak izvoljen za predsednika evropskega sodišča

Evropsko sodišče za človekove pravice (ESČP) v Strasbourgu je za svojega predsednika izvolilo slovenskega sodnika Marka Bošnjaka. Ta izvolitev pomeni velik izraz zaupanja kolegov, pa tudi priznanje Slovincem in Sloveniji. Ob tem je Bošnjak poudaril, da gre za najvišjo funkcijo v sistemu evropskega varstva človekovih pravic. Bošnjak je prvi predsednik ESČP iz t. i. novih demokracij srednje in vzhodne Evrope, pa tudi iz katere koli države, ki se je Svetu Evrope pridružila po letu 1963. Je tudi prvi Slovenec na čelu kakšnega mednarodnega sodišča. Na položaju bo nasledil Irko Siofro O'Leary, ki sodišče vodi od 1. novembra 2022. Mandat bo začel 1. julija, devetletni mandat na ESČP pa se mu bo iztekel maja prihodnje leto.

Poleg evropskih volitev še trije referendumi

Državna volilna komisija je potrdila vložene kandidatne liste strank, ki bodo nastopile na letošnjih evropskih volitvah. Volivci bodo izbirali med 11 kandidatnimi listami. Poleg vseh parlamentarnih strank (Nova Slovenija - krščanski demokrati, Socialni demokrati, Gibanje Svoboda, Slovenska demokratska stranka in Levica) so liste vložile še stranke Vesna - zelena stranka, Slovenska ljudska stranka, Resni.ca, Zeleni Slovenije in Nič od tega, Desus in Dobra država pa sta vložila skupno listo. Na volitvah, ki bodo v nedeljo, 9. junija, bo v Sloveniji izvoljenih devet evropsancev. Skupaj z volitvami bodo potekali še trije posvetovalni referendumi, in sicer o ureditvi pravice do pomoči pri prostovoljnem končanju življenja, o uvedbi preferenčnega glasu za volitve v državni zbor ter o gojenju in predelovanju konoplje v medicinske namene ter gojenju in posedovanju konoplje za omejeno osebno rabo.

Turki ali »islamizirani Bolgari«?

Poletje leta 1989 je bilo na našem koncu Evrope čas velikih sprememb. Na Poljskem so že bile napol svobodne volitve, država je dobila opozicijskega premiera. Na Madžarskem so na okroglih mizah razpravljali

pomembno članico zavezništva NATO.

Kaj se je pravzaprav dogajalo? Po petsto letih osmanskega gospodstva je Bolgarija leta 1878 znova postala samostojna država, v kateri pa niso nikoli pre-

Turkinje med »veliko ekskurzijo« v Turčijo poleti 1989. Bolgarska oblast jim je dala vedeti, da niso zaželeni v državi.

o preobrazbi sistema, ponovni pogreb Imreja Nagya je bil množičen protest proti režimu. Povsod v regiji je bilo čutiti vznemirjenje, v Bolgariji pa ni bilo ne duha ne sluha o spremembah. Svet je bil ravnodušen do te države, vse dokler se ni začela »velika ekskurzija« - eksodus več kot tristo tisoč Turkov prek mejnega prehoda Kapitan Andreevo proti Turčiji. Družine so se tja napotile z avtomobili in vozovi, natoovorjenimi s prtljago. Zapustile so rojstne vasi, mestna stanovanja, postalo jim je namreč jasno: ker jih režim ni uspel iz muslimanskih Turkov spremeniti v Bolgare, jih bo enostavno pregnal.

Naval ljudi je 29. maja 1989 - natanko pred 35 leti - sprožila izjava Todorja Živkova, ki je državo vodil že dolga desetletja: če kdo noče ostati, lahko odide; vsakomur se izstavi potni list in trimesečno dovoljenje za odhod iz države. Kot odgovor na to so turške oblasti ukinile zahtevo po vstopnem vizumu in naznanile, da sprejmejo vse prebežnike. V Bolgariji so si meli roke: rešili se bodo trdglavih domačih Turkov, povrhu pa bodo s poplavo beguncev uničili tudi sosednjo državo,

bivali ljudje le ene narodnosti, jezika ali vere. Po pravoslavnih Bolgarih je bila zmeraj največja skupnost turška, v državi pa je živelo tudi več sto tisoč muslimanov z bolgarsko materinščino, ki so jih imenovali Pomaki. V času neodvisnosti se je od časa do časa na desetisoče Turkov preselilo iz Bolgarije v Turčijo.

V 60. letih 20. stoletja so se v Sofiji zavedeli: v muslimanskih domovih se rojeva dosti več otrok kot pa v bolgarskih, kjer odraščata največ po dva potomca. Oblast se je prestrašila, da se bodo Turki namnožili. Jasno pa je bilo, da izselitev Turkov lahko privede do izgube dragocene delovne sile. Nacionalno vprašanje je hotel režim rešiti tako, da bi narodnosti spojil v enotno socialistično ljudstvo. Že v 60. letih so se začele akcije za spremembo identitete: Pomake v gorovju Rodopi so prisilili, naj spremenijo svoja imena in opustijo muslimanske navade. Deloma so ukinili tudi kulturno-jezikovne pravice Turkov, okrnili so namreč njihovo šolstvo v materinščini in manjšinske kulturne ustanove. Pravi napad na Turke pa se je začel na začetku 80. let 20. stoletja, ko so najavili »postopek

novnega rojstva«. Namen tega je bila ukinitve turške narodnosti, ki je znašala sedemsto tisoč oseb in s tem desetino prebivalstva države. Bolgarski znanstveniki so razglasili, da naj bi ti Turki vero, jezik in kulturo zamenjali pod pritiskom osmanskih zavojevalcev, partija pa naj bi jih privedla nazaj k njihovi izgubljeni narodnosti. V letih 1984-85 je bolgarski režim prisilil domače Turke, naj svoja imena bolgarizirajo, omejil je izvajanje muslimanskih obredov in uporabo turščine na javnih mestih, v več velemestih pa zaprl ali porušil mošeje. V vasi in mesta s turškim prebivalstvom je bila poslana vojska, upirajočim so grozili s strogimi kaznimi.

Okoli 40 tisoč oseb so oblasti zaprle v ječe ali delovna taborišča, ker so odklonile bolgarizacijo svojih imen. Država je vsakomur izdala novo osebno izkaznico z bolgarskim imenom, v rojstne in poročne matične knjige pa so lahko bila zapisana le bolgarska imena. Prepovedali so tudi nošnje tradicionalne turške narodne noše. Za bolgarske Turke so znanstveniki ustvarjali najrazličnejša imena: Bolgari s turško etnično zavestjo, poturčeni Bolgari, islamizirani Bolgari ali Bolgari muslimanske vere.

Od januarja 1989 so se Turki začeli upirati na številnih mestih, sledile so si demonstracije in gladovne stavke. Maja so bili že tudi spopadi s smrtnimi žrtvami, zato je parlament v Sofiji kmalu sprejel zgoraj omenjeni zakon o izdaji potnih listov. Turkom so začeli potne listine izstavljanjati že veliko pred predvidenim 1. septembrom in jim tako dali

vedeti, da v državi niso zaželeni. Končno je potrebne dokumente zaprosilo in Bolgarijo zapustilo tristo petdeset tisoč Turkov. Prebežniki razen osebne prtljage večinoma niso imeli nikakršnega imetja, zato so se morali tudi v novi domovini spopasti s težavami pri preživetju, nastanitvi in zaposlitvi.

Beg Turkov iz Bolgarije je trajal vse do konca avgusta 1989. Kot se je izkazalo, v Turčiji niso

Todor Hristov Živkov (1911-1998) je 45 let vodil Ljudsko republiko Bolgarijo. Do njegovega padca je privedel tudi neuspehi poskus etničnega čiščenja nad Turki.

bili pripravljene sprejem tolikšne množice, država se je namreč skoraj sesula. Takrat se je vlada v Ankari odločila, da zapre mejo in ukine možnost vstopa brez vizuma. Tako se je končala »velika ekskurzija«. Izgon Turkov pa ni utrdil bolgarskega komunističnega režima. Todorja Živkova so še istega leta odstavili, leta 1990 pa so razpisali volitve. Novi parlament je obsodil ukrepe proti turški manjšini in odprl vrata vsem, ki bi se želeli vrniti v staro domovino. Več kot sto tisoč ljudi je res prišlo nazaj v Bolgarijo. Balkanski polotok pa zaradi svoje izredno globoke etnične, jezikovne in verske premešanosti ostaja vse do danes sod smodnika.

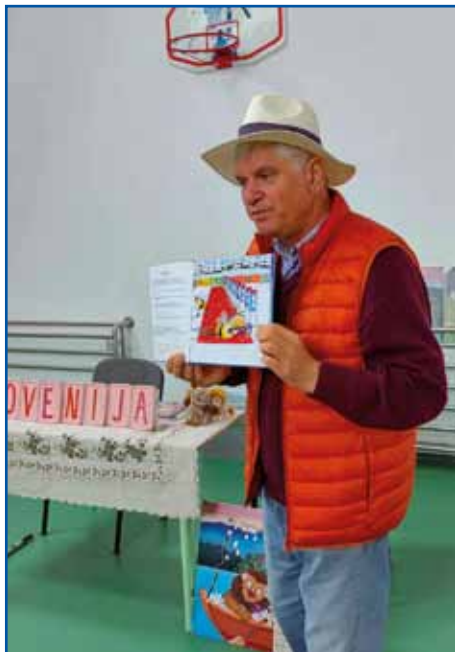
-dm-

Predstavitve knjig na DOŠ Števanovci

14. maja nas je na šoli obiskal pisatelj in avtoštopar Miran Ipavec iz Slovenije, iz Kanala ob Soči. Gospod je

Napisal je tudi otroške slikanice:

- Boni in Muci iščeta živali
- Boni in Muci obiščeta muzej

Pisatelj Miran Ipavec je na števanovski šoli predstavil slikanico Boni in Muci iščeta živali.

- Boni in Muci potujeta po Evropi
Našim učencem je predstavil prvo slikanico Boni in Muci iščeta živali.

V besedi SLOVENIJA najdemo živali. Iz teh črk so tvorjene besede o živalih. Na zelo zanimivi predstavitvi je pisatelj delal skupaj z učenci. Prek ugank smo poiskali imena živali, otroci so oponašali gla-

prepotoval pol milijona kilometrov z dvignjenim palcem in je »največji« slovenski

sove živali. Na vsaki strani slikanice so morali poiskati, kje se je skrila pes ali mačka.

Plišasti slon, ki ga je pisatelj pripeljal s seboj, je prehajal iz rok v roke.

avtoštopar. Edinstven potujoči Avtoštoparski muzej in rekordi v tekmovalnem avtoštopu so ga postavili med bolj prepoznavne evropske popotnike. Napisal je popotniške knjige:

- Avtoštoparske zgodbe: Moja prva svetlobna sekunda
- Avtoštoparski maraton 42 držav v 500 urah
- Avtoštoparski muzej – Ko predmeti in slike spregovorijo

Spoznali smo živali: slon, osa, lev, levinja, osel, los, noj, sova, vol, oven, svinja. Učencem višjih razredov je predstavil tudi knjigo o državah in glavnih mestih. Skupaj smo preživeli pol zelo zanimive ure, vmes pa smo lahko širili tudi besedni zaklad učencev. Hvala pisatelju in tudi Anemary Puhani iz Mačkovcev, da nam je pri tem pomagala.

Agica Holecz,
ravnateljica

IZ NAŠE KÜNJE: PERECI

Z receptom za pomarančno-čokoladne kroglice mo napravila veselje tistim, šteri mate radi sveže pa enostavne sladice. Takše, pri šteri vam nej trbej niti pečice vužgati, pa ka lejko tudi deco zaposlite, ka vam pomorejo. Pauleg toga mate lejko te kroglice v hladilniki dukši cajt, pa gda se vam zalūšta, samo odprete posaudu, pa se s kakšo na hitro posladkate. Kroglice so pa tudi nej fejst velke, tak ka nete meli slabe vau- le, gda si trbej poleti kopalke goroblejčti.

Za kroglice te nücali:

- 300 g puter keksov
- 150 ml sveže stisnjenoga soka pomaranč
- lupinica 1 pomaranče (probajte dobiti bio pomaranče, ka so nej škroplene)
- 3 žlice marelične marmelade
- 100 g čarne čokolade za küjati
- kakao v praji

Priprava:

1. kekse fino zmelete (ene baute pa majo za küpiti že mlete kekse)
2. čokolado raztopite, pa jo zmejšate s keksami, pomarančno lupinico pa marmelado. Po želji lejko dodate tudi malo küplene pomarančne arome.
3. dodate sok, pa mejšate, dokleč ne dobite fajm kompaktno maso.
4. vönpravite enako velke kroglice v velikosti oreja
5. kroglice skobacajte v kakao, jih zložite na pladenj (tälca) pa dajte za par vör v hladilnik

Tak, samo pet kratkih stopajov, pa te meli na stauli rejsan žmano sladico, štere se nej bi branili ranč vrhunski küjari nej.

Pa dober tek iz naše v vašo künjo!

Simona Rituper

... DO MADŽARSKE

Mladi Madžari na evropskih volitvah

Raziskava Eurobarometra o mladih in demokraciji je potekala v 27 članicah EU med 3. in 12. aprilom, na njej so vprašali več kot 25 tisoč mladih med 15 in 30 letom starosti. Na Madžarskem so naredili 1017 intervjujev. Medtem ko raziskava Eurobarometer napoveduje na volitvah v Evropski parlament 64-odstotno udeležbo mladih iz 27 držav, se evropskih volitev na Madžarskem namerava udeležiti 51 odstotkov vprašanih, s čimer je naša država na repu lestvice. Raziskava Eurobarometer o mladih in demokraciji je še pokazala, da na ravni držav članic 38 odstotkov mladih meni, da je glasovanje najučinkovitejši ukrep za izražanje njihovega mnenja. Na Madžarskem tako misli le 28 odstotkov intervjuvancev, 31 odstotkov jih meni, da najbolj učinkovito lahko izraža svoje mnenje na spletu. Približno 26 odstotkov mladih pri nas navaja, da jih politika sploh ne zanima in se ne bodo udeležili volitev.

Na Madžarskem vse več medvedov

Direktor Inštituta za ekologijo in gospodarjenje z divjadjo v okviru agrarne fakultete Miklósa Heltaia navaja, da so se rjavi medvedi spet naselili in razmnožili na Madžarskem, zato ni presenetljivo, da jih vse večkrat opažajo v županiji Pešta. Zadnjega so fotografirali prejšnji ponedeljek pri kraju Aszód, njegovo prisotnost je potrdil tudi gozdar območja in poudaril, da medved ni nevarnejši kot divja svinja v času, ko ima mladiče. Direktor Heltaia opozarja, da se z medvedom ne da skupaj živeti, le sobivati, zato ni odveč vzajemni strah. Prebivalce območja in turiste prosi, naj hodijo po markiranih poteh ter da se medvedu, če ga srečajo, izognejo. Poudaril je tudi, da gotovo ne gre le za medvede, ki so s Slovaške »zašli« na Madžarsko, temveč za domačo populacijo. Največ verjetnosti, da na omenjenem območju srečamo medvede, je med aprilom in junijem, ko se pariyo, zato se gibljejo po večjem teritoriju.

LISICA DEJE

Dostavse se je že pozabilo iz tisti časov, gda so nej bile baute ali gda nej bilau pejnež, gda je lüstvo vse doma pripauvalo pa naprajlo. Tau znanje so pavri gnauksvej-

močilo skali, gde se je močoen čas. Potejn so ga znauvasišili, gda je len poseno, te so ga trli pa vöčesali. Gda so s tejm zgotauvili, te so len gora na presličnjek djali

na redli, steroga so po žetvi vsigdar z nauvo slamov nedeli. Tak ka na dostavse so goraponücali len.«

- Kak velki je len zraso?

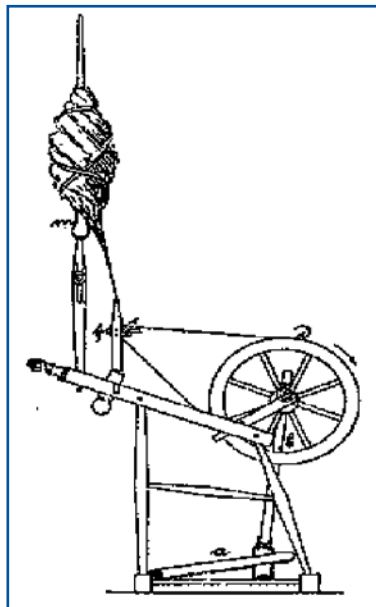
»Bola na velki kak dina, skur mejter visiko, če se dobro spaumnim, ranč tak so ga želi kak oves. Tak stalno ne vejm, zato ka te sem še mala bila, gda smo mi doma len pauvali. Depa tau dobro vejm, ka vsigdar so gučali, tam že lisica tō deje, mi tō moramo požeti len.«

- Ka tau, ka lisica deje?

»Tau je tisti glas, gda se len na trlici tere, na tau so prajli, ka lisica deje.«

- Ka so delali s semenom, gda se je len požel?

»Semen so dojpobrali, posišili pa te so s tauga olau naredli. Te olau smo sploj nej steli, zato, ka lavi žmaj je emo, zaman so gučali, ka je fejest zdravi, nej smo ga radi meli.«

Porabske kouce (Etnološki slovar Slovencev na Madžarskem, narisala Marija Kozar)

- Te se je dosta več vse doma pauvalo kak gnesden, dosta tašo vse, ka že ranč ne vejmo, kak se pauva, kak se dela.

»Tak znaš, penez nej bilau, vse taše so pauvali, ka so

gorponücali, v bauto smo samo po petroli, po cukar pa po sau odli. Iz tistoga smo živeli, ka smo doma pripauvali, depa, hvala Baugi, te je še doma vse bilau. Kak kukrčna tak dijnska mela,

še tak dvej, tri lejta, kak sem pravla, te sem mala bila, gda so moji stariške len pauvali pa želi.«

- Ka so s tistimi ponjavami delali, ka so iz lena naredli?

Len raste kakši mejter visiko pa ma sive (plave) rauže.

r(o)žena, pšenična mela pa trauje fele. Filo bači, steri so na Gorejnjom Seniki na mlini delali, so vsigdar naredli črno, srejdno pa fejest bejlo melo. Bejla mela se je bola samo po svetkaj pa po nedelaj nücala, vsakden so bola s srejdno pa črno melov küjali.«

- Vi ste tō preli, vejte, kak se tau dela?

»Ge znam, depa nikdar sem nej delala, samo sem gledala, kak se je tau delalo. Še zdaj dobro znam, kak so mati s trlicov ali s kaucami delali, depa ge sem te še mala bila, sledkar pa že tak nej bilau lena, zavolo toga sem ranč nej mogla vösprobat. Najbola mi je tau v misli ostalo, gda so len

»Prvin je tak bilau, kak sildje tak vse drügo, ka so pripauvali, so na ponjavaj sišili. Našim mlajšom vsigdar pravim, kak so zdaj dragi oreji pa mak, prvin smo telko meli, ka smo je na ponjavi sišili, ranč tak kak pšenico. Gda smo mak vöpšičavali, tak dosta ga je bilau, ka so tetice prišle nam pomagat.«

- Ka ste delali z makom, gda se je posišiu?

»V žakle smo ga napunili pa na pod (podstrešje) smo ga odnesli. Te je še taši čisti pod biu, tam so vse kaj tašo leko držali, tam se je niši kvar nej napravo. Gnauk zato, ka je v žakli biu, steroga so iz lena naredli, drügo pa tau, ka je tam süjo bilau.«

- Müši nej bilau?

»Ne vejm zaka, depa te je telko müši nej bilau kak zdaj, tü pa tam če si edno vido. Nam so na pod veverce odle, tam smo oreje sišili pa tiste so odle kradnit, depa tau je nej biu velki kvar.«

vöpobrali iz vode, iz namakanja, kak je tau vonjalo, tau je taša strašna saga bila.«

- Kak dugo so se spravljali, pauvali len doma?

»Tak mislim, po bojni vejn

Ana Sukič pred domanjo izo v Slovenski vesi.

ta od starišov erbali pa se eden od drügoga navčili. Tau znanje se je zdaj že skur vse pozabilo, zato ka ga že nej trbej, vsikši delat odi, ka zasluži iz tistoga si tau küpi, ka šké. Nej trbej znati, kak trbej pauvati, krü pečti, pivo redti, s kravami se spravlati pa še dosta vse tašo, ka se gnesden več ne dela.

Ranč tak se je že pozabilo tau tō, kak se len pauva, kak se prede, kak se iz lena platno napravi. Tau znanje že samo starejši majo, steri so vidli pa vejo, kak se tau dela. Med tejsi so Anuška Sukič iz Slovenske vesi, steri do nam zdaj pripovejdali, kak se len pauva pa ka vse se dela iz njega.

- Tetica Ana, najprvin tau mena povejte, kak se je len pauvo.

»Len se je konca marciuša pa tam prvi tau aprila sejo. Če se dobro spomnim, junija je cveu len, julija so ga pa želi, ranč taše male püšle so gorpostavljali, kak gda se oves ženje. Gda se je len malo posišijo pa so ga domau zvozili, so ga nutra v

pa te s tauga so s kaucami prdivo spreli. Vsigdar so na tejm bili, ka naj kak najbolle tenke stričke napravijo, aj bola fajno platno baude. Dočas ka se je platno napravlo iz lena, sploj dosta dela je bilau. Tak mislim, gnesden bi se že s tejm niške nej spravlo. Pa ovak je tō nej léko delo bilau, cejli den si sejdti mogo, že tau je žmetno bilau, roke je tō dostakrat močati trbelo, zato, ka kak si prdivo vlačo vō so ti prsti posenili.«

- Kak je iz tauga platno gratalo?

»V vsakšoj vesi so bili tisti, steri so se s tejm spravljali, steri so tau zgrebno platno redli, oni so bili tkalci.«

- Ka se je iz platna redlo?

»Najbola ponjave, žakli (vreče), gda je bojnski cajt biu pa nej bilau blaga, te so še gvant tō zašili iz toga platna. Liene (rjuhe) so tō šivali, samo tau je tak škralo, gda smo na tejm spali, depa najbola lagvo je tau bilau, ka vzimi so tej lienge sploj mrzli bili. Stroužak (bönkiš) so tō iz tauga plat-

Od in da v gnešnji čas

PRIPOVEJSTI O SLOVENSKI KRAJINAJ

Prleška ves Sveti Jurij ob Ščavnici za gedro poznani lidi iz krajine vala. Tak smo nazadnje v vaši pa naši novinaj Porabje pisali. Depa, gda v čas poglednemo, se

lejt nazaj kantor Valentin Kocbek biu. Kak paver je dun vedo na orgle igrati. Njemi pa ženi Matildi se je leta 1904 sin Edvard narau-do. Niške si je nej brodo, ka

daubo.

Kakoli ga je mantralo, je po bojni tadale viske funkcije emo, minister je tō biu. Vse je tak do leta 1951 bilau, gda je njegva knjiga Strah in pogum (Straj pa batrivnost) vōprišla. Nag-nauk se vse vōmini. Brezi vsej funkcij ostane, leta 1952 ga na silo v penzijo zaženejo. Zvūn toga so ga skur do kraja življenja pod kontrolo meli. Dokumenti nam pripovejdajo, ka 69 špijonov je cejli čas za njim »šnofalo«. Med tejmi so njegvi poznanci tō bili. Kocbek v knjigi iz časov bojne od toga piše, ka je že doz-povejdano bilau. Moramo vedeti, ka komunisti so brž začnili bojne čase črno-bejlo slikati. Kocbek je od istine piso. Od tiste istine, v steroy so se vnaugi nut leko vidli, so se v tejm najšli. Do leta 1961 je ena njegva knjiga nej smela vōpiti. Ovak povejdano, Kocbek je nej sme u pisati. Depa, tau je na velke delo, samo na skrivma, aj se od toga nika ne vej. Kak bi glavaške ške-li kaput obranuti, Kocbek leta 1964 za knjigo pesmi Groza Prešernovo nagrado dobi. Njegvo pero več mira

povejda, ka Svejti Jurij ob Ščavnici rejsan za prleške Atene vala.

»Doma sam s tistoga tala Slovenski goric, ka njemi Prlekija pravijo. Moj rojsni kraj Videm pri Ščavnici na srejni med Gornjo Radgo-

je doma.«

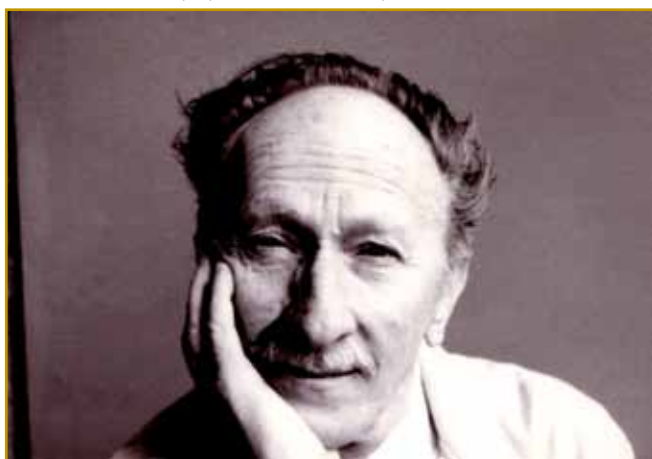
Kocbek eške tadale od vnau-gi drugi poznani Prlekov pa s tejm Slovincov piše. V nauvi časaj se na Edvarda Kocbeka vcejlak ovak gleda. Po njegvi novelaj so se fil-mi delali, od njega pa ranč

Na brgej srejni vesi cerkev svetoga Jurija s farofom stodji, brezi krčme pa tō nejde. Te zidine za najbolje stare v cejlom Svetom Juriji valajo. Fotografija nam od toga tō guči, ka vsikši falajček zemle je obdelani. Ja, Prleki zemlau trno poštujejo.

nam trno mlada ves poka-že. Tau ménje se v doku-mentaj kuman leta 1997 nut napiše. Tau pa samo za-toga volo, ka se je ves prva Videm ob Ščavnici zvala. Tau staro ménje nam od toga pripovejda, ka ves pa zemla kaulak nje je od cer-

de skauzi čas za njim telko vsega ostanolo. Kak pojep iz trno vōrne držine je že kak mladi vedo, ka de se za dūhovnika šau včit. Pa je tak tō bilau. Depa, Edvard je enjo tau študejrati, po svejti je šau študejrat. Paut ga je v Berlin pa Pariz od-

Edvard Kocbek (1904-1981) je biu kulturni pa politični delavec. Zvūn toga je gnes poznani kak mauder, batriven, pošteni pa nigdar pokorjeni človek. Slovenski komunisti so njegvo pero ške-li dojaviti, depa napiso je, ka njemi je na dūši leželo. Tisti komunisti, s sterimi se je v drugoj velkoj bojni vkūper prauti Nencom pa Talanjom bojno.

kve bila. Rejč videm cerk-vena zemla znamenūje. Iz té rejči je nej samo eno ta-kšo ménje za ves ali varaš vōprišlo.

Edvard Kocbek

V cerkvi je več kak 130

pelala, ka bi domau kak profesor francuske rejči prišo.

Kocbek se je za krščansko-ga socialista vōzglaso. Že kak poznani pisatelj je v drugi bojni šau v partiza-ne. Tam je velke funkcije

ne najde. Piše, znauva na velke pra zdigava.

Edvard Kocbek je vsigdar trno rad svoj Videm emo, eške prva je iz njega Svej-ti Jurij grato. Poglednimo nut v eno njegvo pisnaje, stero nam od toga tō pri-

no, Ljutomerom pa Ptujom stodji. Kaulak njega je cejli vejnec lejpi baročni cerkev: sv. Duh, sv. Andraž, sv. An-ton, Negova, Kapela, sv. Križ, Mala Nedelja. Vesi lej-pa imena majo: Videm, Ja-mna, Biserjane, Dragotin-

tak. Njegvi roman Tovari-šija nesterni za najbauk-ši roman od druge velke bojne majo. Majster v sūka-nji pera za svigdar je med velke slovenke pisatele dja-ni. (Kejj na 1. strani: Za-volo cejloga svojoga dela

Od tej lidaj Edvard Kocbek piše. Na srejni prleški Aten je dr. Anton Korošec nutdjani. Od nisterni mo eške pisali, njino življenje nam dosta ma za povedati.

ci, Rožički Vrh, Kraljevci, Sovjak, Stara Gora. Tū so doma Davorin Trstenjak, Koloman Kvas, Fran Ilešič, Jakob Svetonja, moja sau-seda sta dr. Anton Korošec pa Bratko Kreft, malo dale pūšpek dr. Vekoslav Grmič

pa človeškoga držanja je Edvard Kocbek v Ljublja-ni srejni parka Tivoli svoj kip daubo. Velki Kocbek maloga Kocbeka gleda, kak na velke piše.)

Miki Roš

ROČNO IZDELAN NAKIT JE RESNIČNO ČAROBEN

Vsi vemo, kaj je nakit, ker ga tudi uporabljamo. Nakit je že stoletja okrasno dopolnilo telesa in oblačil. Ima krasilni, reprezentančni, verski pomen, zaznamuje zakonski stan nosilca, pripisuje se mu tudi magična moč in ohranja lahko spomin na določeno osebo ali dogodek. Materiali za izdelavo nakita so lahko plemenite ali neplemenite kovine, dragi ali poldragi kamni, snovi živalskega ali rastlinskega izvora ter umetne snovi. Nakit so nosili že ljudje v prazgodovini, v starem in v srednjem veku, od 17. stoletja pa je v uporabi pri višjih družbenih plasteh in ima v največji meri statusni

in okrasni pomen. Med nižjimi družbenimi plastmi je bil do srede 19. stoletja zelo redek, vendar je z novimi tehnikami obdelave in sestavljen iz cenejših materialov postal dosegljiv tudi slednjemu razredu. Nasprotno pa je bilo tedaj statusno hotenje meščanov in plemičev, ki so si že izbirali unikatni nakit ali pa tehnološko dognane izdelke zlatarskih mojstrov. Nakit v današnjem času ne pozna meja, saj v prvi vrsti prevladuje okus posameznika. Izbor je širok, pa tudi kot modni dodatek daje svojevrsten pečat slehernemu človeku. Slovenski teden nakita (SIJW) od 9. maja poteka v devetih slovenskih mestih. Center razstave slovenskih in tujih oblikovalcev sodobnega nakita se predstavlja v centru Rog v Ljubljani, v Izoli pod okriljem Galerije Drat in v Slovenj Gradcu v Koroškem pokrajinskem muzeju. Manjše razstave pa so še v Piranu, Portorožu, Trzinu, Rogaški Slatini, Mengšu in na Bledu. Naslov letošnje teme je Občutenja – Sensations, predstavlja pa temelje treh poglobljenih vidikov: preteklosti, sedanjosti in prihodnosti. Oblikovalci se v preteklost ozirajo prek kulturne dediščine

in različnih obrti; v sedanost prek trajnostnih in recikliranih materialov; v prihodnost pa z digitalizacijo, umetno inteligenco in celo robotiko. Slovenski teden

Milica Bubanja

nakita promovira oblikovalce sodobnega nakita, njihove ideje in razmišljanja, poglede ter mnenja in čustva, ki jih vodijo. V Sloveniji imamo društvo draguljarjev, imenovano Sijaj, ki je nastalo leta 2021. Gre za ne-

Različni kosi nakita

profitno kulturno organizacijo, ki promovira sodobni nakit, spodbuja izmenjavo idej in izkušenj ter razvoj teoretičnih in praktičnih projektov na mednarodnem in nacionalnem umetniškem področju. Ustvarjalci so si namreč želeli združenje, v katerem bi lahko ustvarjali projekte, si izmenjavali in lansirali nove platforme za disciplino, ki vse bolj kliče po strokovnem

razvoju. Položaj oblikovalcev nakita je v Sloveniji nekoliko težji kot v drugih evropskih državah. Pri nas namreč ni šol ali univerz in nobene ustanove ali združenja, kjer bi se posebej posvečali tej disciplini. Ljudje, ki se želijo izobraževati, morajo oditi v tujino, ali pa to znanje pridobiti na dolgi samostojni poti. Poleg organiziranja razstav in vabljenja tujih umetnikov Sijaj oblikovalcem nakita pomaga pri sodelovanju s šolami ter se z različnimi predstavitvami in tečaji odpira mladim. Daje jim možnost, da se seznanjajo z izbranimi kosi nakita domačih in tujih sodobnih oblikovalcev, ki iščejo navdih v tradiciji in stremijo k trajnosti. V dejavnost je vključenega ogromno izobraževalnega programa, odvisno od tega, kateri materiali so značilni za določeno območje. Oblikovalci uporabljajo različne tehnike in materiale, kot so kovine, dragi kamni, les, steklo, keramika in celo naravni materiali. Ena izmed prednosti ročno izdelanega nakita je njegova unikatnost. Vsak kos je edinstven, saj

ga oblikuje človeška roka, ne pa strojna linija. Moderni nakit se od starejšega razlikuje po različnih lastnostih, ki kažejo na sodobne trende in izbiro kupcev. Izstopa predvsem zaradi preprostosti in minimalizma. Gre za čiste linije, geometrijske vzorce in preproste, a elegantne detajle. Poleg naštetih materialov se uporabljajo še plastika, keramika, guma, smole in

reciklirani materiali. V skladu z rastočim zavedanjem o okoljskih vprašanjih se v modernem nakitu vse pogosteje uporabljajo okolju prijazni materiali, kot so

Petra Bric

reciklirano zlato in srebro, ter trajnostni proizvodni procesi. Nakit je prav tako namenjen izražanju tistega, ki ga nosi, zato se oblikovalci osredotočajo na izdelavo takšnih izdelkov, ki poudarjajo osebni slog in estetiko kupca. Poleg poudarka na funkcionalnosti in praktičnosti se v modernem nakitu pojavljajo večnamensko oblikovanje, ki omogoča več načinov nošenja ali uporabe posameznega kosa nakita.

Tehnika unikatnega izdelovanja nakita odlikava osebni navdih ustvarjalca. Gre za vizualno polno zanimivih, usklajenih barv in oblik, ki pripovedujejo poetično igro neskončnih detajlov ter domišljjskega zanosa. Ustvarjalna tankočutnost nekega mojstra obogati vse, ki iščemo zavetje v barvi, obliki in potezi. Njihovi raznovrstni izdelki imajo neskončen čar, kot je neskončno morje, ki je vedno drugačno, vedno skrivnostno in nikoli predvidljivo. Kaj pa ustvarjalce navdihuje pri snovanju? Navdih lahko posameznik ujame kjer koli, ali pa tam, kjer želi. Narava je lahko odličen vir navdiha. Sprehod v naravi in opazovanje barv, oblik in tekstur je lahko

velik pridihi njihovim izdelkom. Tudi umetnost, arhitektura in kultura različnih držav so lahko odličen vir za ustvarjanje. Pomembno je, da ustvarjalec

ostane odprt za nove ideje in da se prepusti kreativnosti.

Ročno izdelan nakit je resnično čaroben. Izdelan je z izjemno pozornostjo do detajlov in z izrazitim umetniškim slogom. Takšen nakit je lahko bolj trepežen in odporen na obrabo kot masovno izdelan. Ustvarjalci namreč pogosto uporabljajo tradicionalne tehnike, ki se prenašajo iz generacije v generacijo ter se osredotočajo na kakovost materialov in detajlov.

Kreacije nakita, razstavljene na slovenskem tednu nakita, bodo zagotovo pustile pečat in zadoščenje marsikateremu obiskovalcu. Sleherni gledalec bo očaran na drugačen in presenetljiv način. Estetsko izdelan nakit namreč združuje tehnično spretnost z umetniškim občutkom, ki je tako lep kot tudi nosljiv. Ob ogledu takšnih izdelkov človeka ustavi neka vedoželjna skrivnostna poteza, ki ji ni mogoče najti konca. Nakit je tudi odličen način za izražanje osebnosti. Če imate radi umetnost, izberite unikatne in umetniške kose, medtem ko lahko ljubiteljice narave izberejo nakit z motivi narave.

Ne pozabimo: najpomembnejše pri izbiri nakita je, da se počutimo udobno in samozavestno. Nakit naj bo skladen in uravnotežen, s harmonično kombinacijo barv, tekstur in oblik, ki privlačijo pozornost in ustvarjajo prijeten vtis. Naj nakit odseva edinstvenost in lepoto vsakega posameznika. In naj odraža lastni slog vsakega, saj je prava idila za oko šele, ko ga imaš na sebi.

Mojca Polona Vaupotič

RAZGIBAJMO MOŽGANE

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

					AVTOR: MATJAZ HLADNIK	IVERNA PLOŠČA	GRABENI DELAVEC	VLOŽEK, VRVEK	VULKAN NA SICILIJ	DUET	... IN HERCE- GOVINA	MEHIŠKI INDIJANEC
					RESNI- ČITEV, REALI- ZACIJA							
					VRHUNSKI GLASBENIK					6		
					SLOŽNOST, VZAJEM- NOST							
					TELESNA POŠKOBA						NELA ERŽIŠNIK	
					OSEBA						VOJAŠKI POHOD	
POMOČ: ANONAL IROHNS KOMORAČ RON	SMUČARSKI AVTOBUS	BIKO- BOREC, TOREADOR	RAZSTRE- LIVO ZA RUČNIKE IN KAM- NOLOME	ZMEČKAN KROMPIR AMERIŠKI IGRALEC PERLMAN	1				RDEČA CVETLIČA 40. PRED- SEDNIK ZDA (RONALD)			
STAR MOŠKI							GLAS VRANE NEOME- JENO TRAJANJE			5	NAJNIŽJA TOČKA	KANADSKI PEVEC (BRYAN)
KOPRC, KOMARČEK		2						PESNICA MUSER				
ANGLEŠKI FILMSKI IGRALEC (JEREMY)							ZEMELJSKI OREŠEK, KIKIRIKI KIL, TOLKAČ					
AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC AFFLECK				RAZPON, VELIKOST							KONEC IN ZAČETEK ABECEDA JANEZ ERŽEN	
URARSKA DELAVNICA, PRODA- JALNA UR				ROBERT DUVALL				ZAKUP				
VOJAK			3					DODATEK K SPISU ALI POGODBI		4		

Končna rešitev:

1	2	3	4	5	3	6	4	5
---	---	---	---	---	---	---	---	---

V četrtek 30. maja bo oddaja Slovenski utrinki na sporedu TV Slovenija 1 ob 14.30. Ponavljanje magazina bo na sporedu TV Slovenija 3 v nedeljo 2. junija ob 19.35. Oddajo si lahko kasneje ogledate na spletnem naslovu:

<https://www.rtv slo.si/tv/oddaja/84>

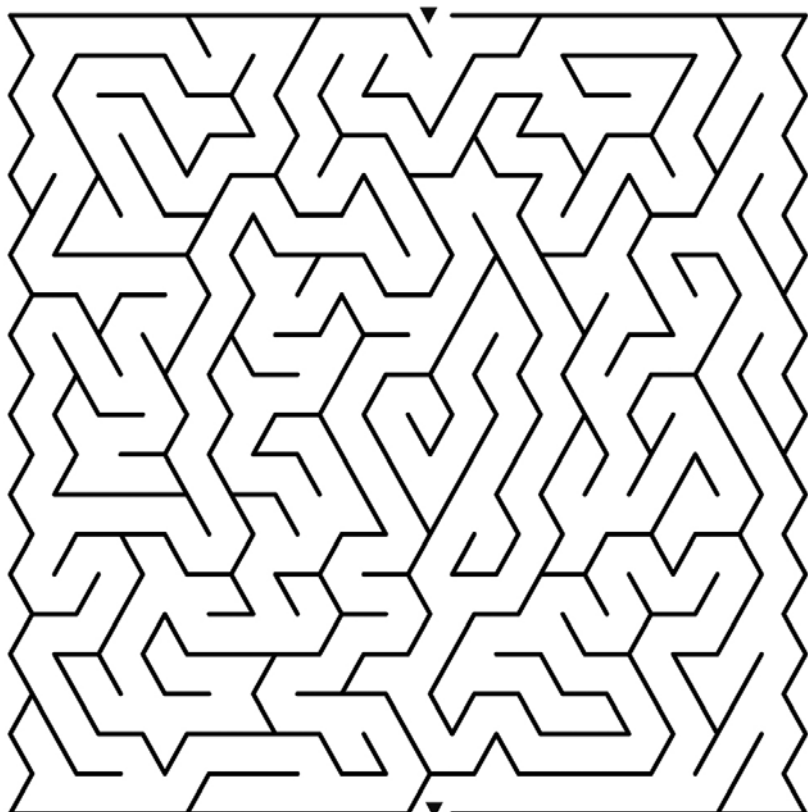
Pridružite se nam pred zasloni!

TV SPORED

Na naslednji povezavi najdete pregleden spored TV Slovenija 1 in Slovenija 2 za izbran dan:

<https://tvspored.delo.si/>

LABIRINT

OSMEROSMERKA

T	E	M	A	R	K	L	O	V	G
S	J	N	E	Z	E	B	U	J	L
O	S	M	R	S	I	T	B	A	S
N	E	A	O	L	E	O	A	V	L
S	V	I	J	D	G	P	Č	R	I
A	O	E	Z	I	R	K	E	T	K
J	N	E	N	S	Z	O	R	A	A
C	V	J	I	E	J	I	S	M	N
Z	A	M	I	L	P	A	V	T	U
A	R	U	T	P	L	U	K	S	L

- BOGINJA -
- JASNOST -
- KRATER -
- LJUBEZEN - LUNA -
- MODROST - MRK -
- OBILJE - PESEM -
- PLES - PLIMA -
- RAVNOVESJE -
- SKULPTURA -
- SLIKA - SREČA -
- TEMA - VIZIJA -
- VOLK - ZVEZDE

V osmerosmerko je uvrščenih 19 z luno povezanih besed. Besede tečejo naprej in nazaj v vseh osmih smereh: vodoravno, navpično in po diagonalah. Vsaka beseda je vsaj z eno črko pripeta na skupek vseh ostalih besed. Najdeno besedo je potrebno v liku in spisku prečrtati. Na koncu bo ostalo še 11 neprečrtanih črk, ki dajo (brane po vrsti od leve proti desni in od zgoraj navzdol) še eno besedo v povezavi z luno!

Zveza Slovencev na Madžarskem vas vabi na

PORABSKI DAN,
ki bo v soboto, 22. junija 2024,

na dvorišču Slovenskega kulturnega
in informacijskega centra v Monoštru.

*Vabilo
Meghívó*

Program:

13.30 Sprejem gostov

14.00 Slovenska maša v šotoru

15.00 Kulturni program ob 5. obletnici delovanja skupine
ZSM Porabski trio

Nastopili bodo:

- pevska skupina ZSM Porabski trio
- FS ZSM Gornji Senik
- glasbena skupina „družina Velner“
- KUD „Cvetlinski zvon“ iz Cvetlina na Hrvaškem
- glasbena skupina Što ma čas

Podelitev priznanj „Za Porabje“ in nagrad za učence in dijake

16.30 Pogostitev za povabljenе goste

17.00-22.00 koncert z ansambлом ŠTRK

Dodatni programi:

- ogled Muzeja Avgusta Pavla za lokalno zgodovino in slovenske narodnosti v Monoštru
- rokodelske delavnice (izdelava papirnatih rož, lončarstvo)
- sejem izdelkov lokalnih predelovalcev
- napihljiva igrala za otroke
- ogled razstave v razstavnem prostoru Slovenskega doma

*Vabimo vas, da se nam pridružite in
skupaj preživimo prijeten dan.*

A Magyarországi Szlovének Szövetsége
tisztelttel meghívja Önt

a RÁBA-MENTI SZLOVÉN NAPRA,
melyre 2024. június 22-én (szombaton)
a Szlovén Kulturális és Információs Központ
udvarán felállított sátorban kerül sor.

Program:

13.30 Vendégek fogadása

14.00 Szlovén nyelvű tábori szentmise

15.00 A Rába-menti Nap kulturális programja
a MSZSZ Porabski trio népzenei formációjának 5 éves jubileuma

Fellépők:

- MSZSZ Porabski trio népzenei formációja
- MSZSZ felsőszőlőki néptáncsoportja
- „Velner család” népzenei formáció
- Cvetlin KTE „Cvetlinski zvon” Horvátországból
- „Što ma čas” népzenei együttes

A „Rába-vidékért” díj és oklevelek átadása

16.30 Vendéglátás a meghívott vendégek részére

17.00-22.00 ŠTRK zenekar koncertje

Szabadon választható programok:

- Pável Ágoston helytörténeti és szlovén nemzetiségi múzeum megtekintése
- kézműves műhelymunka (papírvirág készítés, fazekasság)
- helyi kistermelői vásár
- ugrálóvár gyerekeknek
- aktuális kiállítás megtekintése a Szlovének Házában

Töltsünk el együtt egy kellemes délutánt!

ENERGIJE POLNE KROGLICE

Pomladni meseci in z njimi sonce so nas prijetno pozdravili. Z njimi pa je v našo skupino prišla tudi spomladanska utrujenost. Zato smo si otroci iz vrtca Gornji Senik pripravili ovsene

energijske kroglice in tako poskrbeli za obilo dodatne energije in moči za ustvarjanje v vrtcu.

Lara Tivold

Porabje

Tednik Slovencev na Madžarskem
Izhaja vsak četrtek

Založnik
Zveza Slovencev na Madžarskem
Za založnika
Andrea Kovács

Glavna in odgovorna urednica
Nikoletta Vajda-Nagy

Naslov založnika in uredništva
H-9970 Monošter/Szentgotthárd, Gardonyijeva ul. 1
T: 0036 94/380 767
E: porabje@gmail.com
ISSN 1218-7062

Tisk
TOPnet, d. o. o.
Kupšinci 49d, 9000 Murska Sobotna, Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava,
Urad predsednika Vlade Madžarske, oddelek za
narodnosti, Zveza Slovencev na Madžarskem
ter Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v
zamejstvu in po svetu.

Letna naročnina za Madžarsko 2.600 HUF,
za Slovenijo 22 EUR, za druge države 52 EUR oz. 52 USD.

Številka bančnega računa:
HU75 11747068 20019127 00000000,
SWIFT koda: OTPVHUHB

NA PORABSKI DAN SE LAHKO PRIJAVITE DO 10. junija 2024

NA GORNJEM SENIKU

- Alojz Hanžek: 06-20-381-9268, 06-94-434-160

NA DOLNJEM SENIKU

- Melinda Čato-Ropoš: 06-30-394-7275

V SAKALOVCIH

- Irena Fasching: 06-20-210-7905

V SLOVENSKI VESI in MONOŠTRU

- Klara Fodor: 06-30-396-5381

V ŠTEVANOVCIH in na VERICI-RITKAROVCIH

- Marijana Fodor: 06-30-637-9545

V ANDOVCIH

- Karel Holec: 06-20-255-7895

V MOSONMAGYARÓVÁRU

- Laci Brasits: 06-30-994-4407

V SOMBOTELU

- Gabor Bajzek: bajzekg@isiscom.hu

V BUDIMPEŠTI

- Agota Kallay: 06-70-903-5465

PRI ZVEZI SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

- 06-94-380-208, 06-94-552-596,
• biserka.bajzek@gmail.com, fasching.lilla@gmail.com